

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20,—, polletno K 10,—, četrtletno K 5,—, mesečno K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 30,—. — Naročnina se pošilja upravnistvu. — Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Francišanska ulica št. 6. Dopisi se pošiljajo urednistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko. — Telefon številka 118.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vjudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času obnovijo, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke

„DAN“

velja v Ljubljani na dom dostavljen: Vse leto . K 18,— Četrta leta . K 4'50 Pol leta . K 9,— En mesec . K 1'50 V upravnistvu prejemam na mesec K 1'20. S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja: Vse leto . K 20,— Četrta leta . K 5,— Pol leta . K 10,— En mesec . K 1'70 Za Nemčijo vse leto K 24. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K. Naroča se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziroma na naročilo. Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine. List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira in vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času. Upravnistvo „DNEVA“.

Pot v bodočnost.

„In tako je naš narod polagoma izkrevavel, iz ponosnega in mogočnega naroda je postal majhen narod-suzen.“ (Nekje.)

Nas Slovence, najmanjše pleme velikega jugoslovanskega naroda, je udarila usoda z mnogimi nesrečami. Široke so bile enkrat meje naše domovine, pred nami sta enkrat trepetala Langobardi in Bavarci. To je bilo enkrat, danes imamo žalostne spomenike na to nekdanjo velikost. Na Gosposvetskem polju počivajo naši vojvodi, tam na Koroškem in na Goriškem Štajerskem se šopiri naduti Syab, ob Blatnem jezeru gospodarijo nič manj naduti Madžari. Potisnili so nas v ozke meje sedanja naše domovine in nas še vedno stiskajo, preko Drave in Mure so že prišli v osrčje naše zemlje.

Mi pa smo ponižni in krotki, brez pomislekov redimo gada na svojih prsih. Postalo nam je to popolnoma razumljivo in vsakdanje. Če bi se kdo drznil oglašati ter vzbuditi zaspalo kri, bi dobil gotovo z loparjem po glavi. Saj moramo veljati za lojalni in ponižni narod, da se kje ne zamerimo, da ne bo še potem hujšega pritiska. Takole nekako uče voditelji slovenski narod, a ne mislijo, na dobro naroda, ampak na križce, ki bi jih ne dobili, če bi naše ljudstvo vsaj enkrat pokazalo rogove.

Tako je sedaj, a bilo je že tudi prej. Le malo pravih rodoljubov smo imeli, rodoljubov namreč, ki se niso tresli za svoje službe in za zaslužene križce. Lahko bi jih prešteli na prstih ene roke, druge bi že več ne bilo treba.

Da, mi bilo pri njih tiste velike ljubezni do naroda, do vsega, kar je slovenskega! Njih delo ni imelo prave podlage, zato ni bilo uspešno, zato smo nazadovali, postali smo narod-suzen. Gotovo bo kdo rekel, da je zopet pohujšanje v deželi slovenski, ker si nekdo upa kaj takega napisati o naših preminulih in še živih rodoljubih, ali gospoda, resnica je, ki pa seveda bode v oči.

Zelo mnogo je vzrokov našega nazadovanja, enega sem že navedel, da vsaj malo razburim zaspane in zadovoljne, drugi še pridejo na vrsto. To samo za predgovor in razburjenje. Da pa ne bo kdo rekel, da premlevam že znane stare stvari, da sem morda celo pesimist in izdajica slovenskega naroda, pokličem pozneje pot v lepšo bodočnost, prej je treba videti napake narodnega dela pri Slovencih, poznati je treba razvoj zgodovine našega naroda, tisto sistematično propadanje in nazadovanje, zatiranje od strani vlade in od raznih nam sovražnih faktorjev, da tem lažje spoznamo, katera pot pelje v lepšo bodočnost slovenskega naroda.

Mislím, da mi bo vsak priznal, da smo zelo veliko izgubili, da je pozabljena slava naših pradedov, da sedaj nekako živimo, četudi imamo kar tri politične stranke, zraven teh pa še več struj nezadovoljnih. Imamo lepo literaturo — leposlovno, znanstveno se hoče razviti, a se ne more, tudi slovenska umetnost hoče navzgor, pa tudi ne more. Se celo po arhivih nekateri brskajo in hočejo ustvariti nekaj velikega, a kljub vsemu temu nazadujemo. Kje vraža tiči vzrok vsemu temu? Potrpíte!

Nekdaj smo krvaveli v boju s Svabi in drugimi narodi, ki so hodili preko naše zemlje, pozneje se je zgodilo, da smo prišli pod zelo neprijetno okrilje mačehino, ki nas je tako lepo razdelila k posameznim pokrajinam in nas dala pod varstvo svojih pravih sinov, da pijejo našo kri. Nekdaj smo žrtvovali svojo kri, sedaj jo žrtvujemo, torej moramo padati. Kaj ne, tako malo nas je, pa še, to le previdna mačeha razdelila, da ji pastorki ne postanejo nevarni! Nekaj nas je na Koroškem, Štajerskem, Goriškem, seveda največ na Kranjskem pa še tu nismo sami, imamo pazljive varuhe in skrbne voditelje v slovenskih klerikalcih.

Koliko naših ljudi ima tujina? Saj veste, da je težko živeti pastorku pri mačehi!

Dolg je bil proces, potom kate-rega smo postali narod - suženj. Tisočletja so za nami, tisočletja so nas zatirali, napajali nas z duhom ponižnosti in hlapčevstva, z duhom tujega naroda, da naš popolnoma uničijo. A niso nas še popolnoma uničili. Dosegli pa so mnogo, — napravili so nas za narod - suženj! To je pečat, ki ga nosimo na sebi, toda navajeni smo ga tako, da ga ne čutimo. Ako se

tega zavemo, bo to prvi korak v boljšo bodočnost.

Slovenska zemlja.

SLIKE IZ CIRKNICE.

Nabira P. T. v ilustracijo naših razmer.

Poleg različnih ptic, ki žive pri nas, sta zlasti zanimivi dve. Zadnjič sta šli ti dve dvonogi ptici-šnopsarici v Windischevo gostilno in zahtevali »ta gajstnega«. Gospodinja jima je ugodila in nato odšla iz sobe. Oni dve ga hitro posrkata in si — naličeta drugega. Prava slika in fotografija Berchtoldove politične polomije! Polomija na Dunaju, polomija pri nas v Cerknici!

Od vseh zastav na cesarjevo ga je pihnila najbolj ona na sodišču! Križan Buh! Kakor da je prirajala tam doli z bojnih poljan na jugu, tako se je držala. Prava slika in fotografija Berchtoldove politične polomije! Polomija na Dunaju, polomija pri nas v Cerknici!

Te dni imamo vojake v Cerknici. Pod večer igra godba pred Strgulčovo gostilno. To je nekaj za naše Micke, hej! Postopim doli med gručo poslušalcev. Mihel od 27. ščiplje rejeno pestunjo za okroglo nadlaket. »Mizka, bis du a fesches Kind!« — Mizka: »Niks verstehen!« — »Mizka ti si lep punc!« »Šmunt!« »Ti, Mizka, imela rada mene, zauber soldat!« — »Pejt se farbat!« — »Mizka, enga kušnu!« — »Prismuknjenec!« — Pa

kda, lišpa se z električnimi žarnicami, nadomeščajočimi nekdanje plinove svetilke, in z ogromnimi transparenti, na katerih se riše ponosno in tačasne »zvezde«.

Burginjon je navzoč povsod... kakor nekda... in vedno nezadovoljen; in kakor nekda, opravlja rezi-žo še vedno vrli oče Florestan. Njegovi lasje so še vedno plavi, dasi redkejši... nasvedrani so skrbno, kakor nekdanje dni. Njegov obrti ob-raz se guba ob sencih vse vidneje in vidneje, toda drži se dobro, kakor nekda, ohranil je svoje lepe mod-re otroške oči... in na njegovem obrazu čitaš celo nekakšno zado-voljstvo... skoraj bi rekel, ponos, ki se včasih ni izražal tako jasno.

To ne pomeni, da bi bil oborožil svoje srce proti silnim udarcem bolj nego prejšnje čase.

Kadar ga prekine sredi njegove pisarije Burginjonov glas: »Florestan!... Florestan! Kje je vendar že spet ta živina!« — takrat plane kvišku in oblije ga isti mrzli znoj, kakor že od pam-tijeka.

»Evo me, gospod ravnatelj... evo me!...«

In kadar ga vidi Burginjon pri-hajati vsega zariplega, tresočega se od razburjenja, ga nahruli:

»Eh, vi prismojenec! Človek bi rekel bogme, da vas kliče krvnik... Vi igrate klicanje na smrt obsojenih že ves čas, kar ste pri meni!...« (Dolje.)

LISTEK

PAVEL BERTNE:

Otrok ljubezni.

(Dolje.)

»Ljubite jo... zaradi mene...« Ob teh poslednjih besedah, ki jih je komaj še slišal, se je stresla kakor plamenček svetilke, ki plane še enkrat kvišku, preden ugasne.

In... na pol dvignjena... z go-rečnostjo poslednje prošnje je dehnila:

»Moja Gilberta... je vaša va-ša...«

Zgrudila se je nazaj. Zazdelo se je, kakor da je vrtnec dima zatemnil njene oči, razširjene še vedno v pogledu na tajinstveno prikazen...

Usta so se bila odprla. Izdehnila so rahel, dolg vzdihljaj, podoben vzdihljaju, ki ga povzroči čudno blagopoučje...

Nato pa se je spustil na to mučeniško posteljo molk turobne nepremičnosti.

Florestan je vzkliknil v silni bo-lesti:

»Marta!... Marta!...«

Toda ona se ni genila... Bila je rešena vsega trpljenja... vse bede... vseh bolečin...

Florestan je padel na kolena, klečal še dolgo in plakal tiho sam s

seboj; ko pa je vstal, je zamrmral s potrjim glasom, kakor da ga pokoj-nica še sliši:

»Marta... Držati hočem, kar sem obljubil... Otrok bo moj otrok, Gilberta ne izve ničesar, kar si ti ho-tela, da ji bodi zamočeno in nekega dne, ako bo njen stari oče takrat še na tem svetu, ji povem, kam mu mo-re ti podeliti... Kdo ve?... malce tolažbe, malce radosti... Marta po-čivaj v miru.«

S svečano resnobo, ki je posta-jala v tej revni sobici, jedva razsve-tljeni po njih ubogi svetilki, skoraj tajinstvena in skrivnostna, je napra-vil hčeri svojega srca, ubogi Marti Lemetrovi, mrtvaško toaleto.

Zatisnil ji je oči, ki so bile iz-plakale poslednjo solzo, prijel jo za koščene ročice, bele kakor vosek ma-šnih sveč, ter jih sklenil ter vteknil vanje blagoslovljeno vejico, katero je bila Martina pobožno izpustila nekega dne za okvir ogledala, krase-čega Florestanov kamini.

Nato je pritisnil Florestan na že oledenelo pokojnično čelo plakaje svoj zadnji očetovski poljub — svoj prvi poljub starega ljubimca.

Dolg, dolg poljub je pritisnil tudi na lice male Gilberte, ki je spala še vedno svoje nedolžno otroško spa-nje. Nato je sedel na pokojnično zno-žje in počakal zore.

Kako žalostne so bile drugi dan pogrebne priprave, ki so mu vzele ves njegov čas in ga dramile baš po

svoji mučnosti iz mrtvila, ki se je pogrezal vanj!...

Moral je iti seveda tudi k »Sto norostim«, povedat Burginjonu:

»Izgubil sem svojo hčer in jutri jo pokopljem... Oprostite me!«

Toda Burginjon je vzkliknil, oborožen z dvajsetletnim nezaupa-njem:

»Vaša hči je umrla... Hčer ste imeli?... Tristo hudičev, če me ho-čete potegniti za nos!«

»Oh, gospod ravnatelj!...« je zamrmral žalostno stari režiser in ga pogledal z očmi, polnimi solz, tako da je povzel Burginjon mahoma ves ganjen:

»Ne, ne, oprostite mi, Florestan. Nikoli mi niste bili povedali... le vzemite si časa, kolikor ga potrebu-jete... Kazimir vas bo nadomeščal.«

In gledal je za njim, kako je od-hajal s skrivljenim hrbtom in skleca-vajočimi nogami — gledal in se ču-dil nad tem, da je imel Florestan hčer, za katero ni vedela ves čas živa duša pri »Sto norostih«.

Sele zvečer je povedal dolgi Ka-zimir svojim tovarišem vso aventu-ro očeta Florestana.

Po prvotnem začudenju se jih je polastilo sočutje.

Naposled najdeš med ljudmi te baže pogostoma res več solidarno-sti nego v družbah s strožjo moralo.

Ljubili so starega dobričino, či-gar smešnosti niso bile nikdar pri-skutne in ki napram drugim ni kazal niti zavisti, niti zlobnosti.

Preden je prišel drugo jutro si-romašni voz po pokojnico v hišo za-losti, so se začeli zbirati v ulici Kl-njankurt venci... venci... skoraj ne broj vencev... prinašali so jih mož-je in ženske iz preziranega umetniškega sveta — ki so hoteli izkazati hčeri enega izmed svojcev poslednjo čast.

Florestan, ki je vodil mrtvaški izprevod, je slišal z bridkostjo in za-lostjo, kako je govorilo ljudstvo na poti skozi revne mestne oddelke:

»Viš, viš... ta odhaja vsa v cvetju.«

Nato se je vrnil domov, kjer ga je čakala stara Roza, ki je bila osta-la doma, da čuva Gilberto.

»Ah, revišče ubogo!« je zalhtel in prijel otroka v naročje.

In ko ga je mala pozdravila z običajno besedo: »Papa!«, je zamr-mral:

»Da, ljubček moj... tvoj papa zdaj in na večne čase... saj smo ti pokopali zlato mamico...«

XIX.

Čez leta in leta...

Minilo je dvanajst let. Kdo misli zdaj še na oblego... na strahote komune... kdo misli še na vse to v tem Parizu, ki se blesti razkošneje in ponosneje nego kdaj!

Na Strasburškem bulvarju vlada vsak večer burna veselost in dirindaj — kakor pred vojno.

Koncertišče pri »Sto norostih« stoji še vedno. Sveti se bolj nego

ga je le tako lepo pogledala, da se mi je kar mlo storiло. — Kako se je slika končala, kdo ve povedati? (Zbirka se nadaljuje.)

Štajersko.

Obupen kilc iz Dravske doline. Marenberg, 27. avg. Pogosto mora človek slišati očitane, češ, da v Marenbergu mičesar ne storimo za prubo našega ljudstva. Gospodom, ki hočejo naš narod rešiti z modrimi pogovori pri kupici rujnega vina, zapisem sledeče vrstice kot memorandum. Prvi pogoj, ako hočemo uspešno delovati za ljudstvo, je ta, da mu preskrbimo ljudske šole; kajti narodno delovati med ljudstvom, ki nima lastnih šol, se pravi prazno slamo mlatiti. Tega pa v Marenbergu pogrešamo. Tukaj je petrazrednica s paralelko, vsega skupaj 400 učencev; dve tretjini jih doma slovenski govori, v šoli pa je učni jezik izključno nemški. Ako srečaš učenca, te pozdravi: »Gelobt sei Jesus Kristus! ali »Grüss Gott!«, če ga pa kaj nemški vprašaš, ti ne zna niti ust odpreti. Otroci rastejo večinoma kakor pravi neotesanci. Ako se zgodi kaka nerednost, je vsega kriv učitelj, oziroma katehet. Kaj pomaga, ako zna otrok iz kakega predmeta dobro odgovarjati, recimo, da zna katekizem kakor klopotec, ali kakor tisti molitveni stroji tam v Indiji; iz tega pa še ne sledi, da bo dotičnik pozneje dober kristjan. To je k večjemu za kako parado. Pravi vzgojitelj bo pred vsem gledal na to, da se predmet otroku prikuji tako, da vpliva ne samo na bistrenje duha, ampak tudi blažilno na njegovo srce. Tega pa nemška šola slovenskemu otroku ne more nuditi. Apeliram na naša narodnoobrambna društva brez razlike strank! Ogromno denarja razmečete po Kranjskem in Štajerskem, kjer ni krvave potrebe, a za nas pa, ki smo v resnici obmejni Slovenci, nimate niti vinarja. Nemški moloh nam požre cele trume otrok. Ali je morda slovenski otrok iz Dravske doline manj vreden, kakor kje drugod? Da bi imeli mi tukaj vsaj en razred zabesne šole! Bil bi itak že prvo leto prenapolnjen. Pisec teh vrstic se je sam že prepračal, kako hvaležni so kmetje na sosednji Muti, da imajo dvorazredno šolo Ciril - Metodove družbe, ki šteje letos 180 otrok. Ali ne bi bilo mogoče kaj takega tudi v Marenbergu. Potreba je večja, kakor na Muti. Otrok v Dravski dolini je že sam na sebi pomilovanja vreden, ali naj ga prepustimo njegovi usodi? Zalostna nam majka! To sem hotel napisati slovenski inteligenci obeh strank v prevdarek. Merodajni faktorji, vzdržite se!

Maribor. (Za trobojnico.) Kot smo že zadnjič poročali, ste bili na »Nardonem domu« dne 23. avgusta razboješeni dve trobojnici, ki jih je pa odstranil znani dr. Schmiederejev ferman o »vseslovanskih« barvah in znakih. Ker se zadnja »Straža« smatra poklicanim, dati »juristom« okrog »Nar. doma« nasvet, da imajo lepo priliko, ta ferman zvrniti, ji povemo, da se bo to po možnosti storilo tudi brez njenega pisarjenja. Pričakujemo pa, da se bodo tudi klerikalci zavedali svojih narodnih dolžnosti v tem oziru. Naukov, kakšne da so te, jim danes ne bomo dajali. Dotaknili pa se jih bomo, kakor hitro bi bila v to dana prilika.

Iz Celja prinaša »Straža« sledečo notico: Razburjeni so tukajšnji liberalni krogi, ker hočejo izdajati mariborski liberalci »Podavske Novice«. Ko je zaspala »Sloga«, so se vrgli z vso silo na maloštevilne njene naročnike in so upali priti na ta način s svojim »Narodnim Listom« na zeleno vejico. Komaj so se pa odkrili enega konkurenta, že jim vstane drugi, ki jim obeta biti še nevarnejši. Če so potem dr. Kukovec et consortes razburjeni, je umevno, kaj jih je stal in jih še vedno stane »Nar. List« težke tisočake. Pri tisočakah pa neha tudi liberalna dobrovoljnost. Zadnja vročina je klerikalcem očividno zmešala docela možgane, če ne bi sigurno kaj takega pisarili. Danes ve vsak otrok, da je napredek političnih strank odvisen od številnosti njih časopisja. Čim močnejše je to, tem sigurnejši je razvoji strank. Na Dunaju so klerikalci — nemški — bili na svoje vodstvo hudi najbolj zato, ker se je premalo pečalo z mislijo — strankineza časopisja. Pomanjkanju tega, se je pripisovalo poraz pri zadnjih državnozbornskih volitvah. Isto je pri nas. Vsek si ne more držati političen dnevnik. En sam tednik na ne zadošča, zlasti za energično in uspešno politično delo ne. V ostalem pa bo cilj slejkoprej isti: priboriti napredni ideji zopet moč, ki ji gre. Za tak razsežen teren pa neobhodno treba še en list. Sicer treba še čakati. Ša »P. N.« sploh dobimo. Oporekati njih ustanovitvi javno ali pa na tihem pa bi se reklo: upirati se lastnim strankarskim načelom.

Dnevni pregled.

Pred Prešernom. V gruči in podini so stali stari in mladi, ženske in moški, pred bronom, ki predstavlja njegovo podobo in muzo, ki drži venec slave nad njegovo glavo. Spoštljivo so zrlje njih oči na obličje pesnika iz Vrbe: čutili so njegov duh, ker to je bil isti duh, kakršen je pokopan v njih dušah in sin je bil iste krvi, ki se steka po njih žilah. Čitali ali vsaj slišali so njegove besede in njih uho se je marsikdaj radovalo v vžitku pesem, ki so vrele iz globokine njegovega srca. In ena in ista vez jih je združevala — duša naroda. Oko teh skromnih občudovalcev našega največjega pesnika ni kritikovalo morebitne hibe in napake spomenika, kajti napake so lastne v večji ali manjši meri vsakemu delu, ki ga je človeška roka naredila. Mar jim je bilo le to, kar so slišali o pesniku in njegovih delih ali pa kar so sami iz knjig o njemu čitali — duh njegov se je polastil njih duš. Prišla je ta tisočerna množica vklanjat se Bogu in svetnikom njegovim — ker naročeno jim je bilo tako od »gospodov«. Z zlatom okinčani prelajte in škofje so darovali Najvišjemu ob gromu topov, v šumu godb in v senci bajonetov in pušk — narod je padal na obličje, srce njegovo je trepetalo v strahu pred svojim Stvarnikom, kateremu se mogočna gospoda vklanja tako globoko — da dá ljudstvu zgled v pokorščini in slepi odvisnosti in ga pridobi zase. In ko je minulo to, so se podale gruče in poedinci pred spomenik našega največjega pesnika Prešerna, in iz njih duš je kipele ono blaženo čustvo, katero je nekda vrelo iz njegove duše svojemu narodu — nad oblakom pa se je Oče vesolnega sveta veselil in je rekel: »Dal sem jim Prešerna, ta narod ne bo propadel, ako bo spoznal svojega največjega svetnika!«

Koncert »Zaveze avstr. jugosl. učiteljskih društev«, ki ga priredi učiteljsko, zastopano v tej zavezi v proslavo srebrnega jubileja v soboto dne 6. septembra v velikih dvorani »Narodnega doma« v Ljubljani, obeta po svojem programu, ki ga priobčimo v prihodnjih dneh, izreden užitek. Sodelovali bodo poleg ad hoc sestavljenega učiteljskega zbora nekdanja tovarišča ga. **Costapariar-Devova**, Ljubljancanom dobroznana izborna koncertna pevka, ki bo izvajala šest prelepih sopranskih samospievov, koncertni pianist in glasbeni učitelj g. **Anton Trost** ter njegov brat, gojenec c. kr. akademije za glasbo in uprizarjačo umetnost, g. **Ivan Trost**, ki sta po svojih briljantnih nastopih slav. občinstvu znana tako doma kakor že drugod. — Napredno občinstvo opozarjamo na ta koncert že sedaj ter mu priporočamo ga v obilnem številu obiskati, da tako izkažemo svoje simpatije do naprednega učitelstva. — t.

Sokolski zlet na Vrhniki priredi ob priliki, ko razvije vrhniški Sokol svoj prapor, to je v nedeljo, dne 7. septembra t. l. Ljubljanske sokolske župa s sodelovanjem bližnjih sokolskih žup. — L. 1909. so priredila društva bodoče »Ljubljanske sokolske župe«, ki se je ravno ustanavljala, sokolski zlet na Vrhniki. Sodelovala so tudi nekatera bližnja sokolska društva. Vrhniki Sokol, ki je bil takrat star šele dobro leto, je pokazal na tem zletu izredno življenjsko silo: Prispeval je k javni telovadbi z lepim številom sokolskega naraščaja in z dobro vrsto bratov telovadcev. Pokazal je pa tudi, da se takih težkih priprav, ki so zvezane z zletom, ne boji. Preskrbel je prav primerno telovadišče, kar je za sokolski zlet najvažnejše. Ljudska veselica je nudila mnogo lepe zabave. V paviljonih so stregle vrle vrhniške gospe in gospodične s prav dobrimi jedili in s pristno kapljico vina in z dobrim pivom. Pri javni telovadbi kakor na ljudski veselici je bila udeležba iz vseh slojev in posebno kmečkega občinstva iz Vrhnike in okolice je bilo mnogo. Iz Ljubljane je vozil poseben vlak, ki je bil natlačeno poln in naraščaj se je vozil na vozev z zastavicami okrašenih. Lepo je uspel takrat sokolski dan na Vrhniki in še lepše bo uspel v nedeljo, dne 7. septembra t. l., ko razvije Vrhniki Sokol svoj prapor. Udeležba obeta biti veliko večja, zakaj obširen spored javne telovadbe, razvijeje prapora in čimdalje večje simpatije, ki jih upravičeno pridobiva naše vrlo Sokolstvo v vseh slojih slovenskega naroda, so nam poročstvo, da bo udeležba iz vrst kmečkega in drugega občinstva z Vrhnike in iz njene okolice velika ter da bo poseben vlak, ki bo vozil iz Ljubljane, nepregledno dolg in natlačeno poln! Podrobnosti bomo poročali pravčasno.

Telovadno društvo »Sokol« v Štepanja vas vabi vse člane v kroju in prijatelje Sokolstva, da se polnoštevilno udeležijo v nedeljo dne 7. septembra pešizletu skozi Štepanjo vas, Hrušico, Dobrunjo, Janče v Litijo.

Odhod točno ob 6. uri jutraj iz telovadnice od brata Jos. Anžiča. Ker je spodnji okraj Ljubljane še jako temen, je potrebno, da se veliko članov udeleži in posveti svetlobi. Nazdar!

Cvetje v jeseni. Prijatelj lista nam je poslal iz Litije lep jabolkov cvet. Kljub temu, da so zdaj jabolka že zrela, se je pojavilo poleg njih toliko cvetov, da je cela jablana v cvetju. Jablana je pri Pleskovicem mlinu pri Litiji.

Roparski napad. Ko je šla pred kratkim 19letna Ivana Kumerca iz Godoviča proti Črnemu vrhu, jo je na poti v gozdu nenadoma napadel neznan človek, ki je skočil iz grmovja. Potepuh je energično zahteval od nje denar. Ko se je lopov prepračal, da nima denarja niti denarja, niti kake druge vrednostne stvari, ji je iztrgal iz rok zveženj, v katerem je bilo okrog dveh kilogramov kruha. Strgal ji je raz glavo tudi robec, na kar je izginil v gozdu. Čez obraz je imel zavezan robec, tako da razbojnika ni bilo mogoče spoznati.

Tatovi v cerkvi. V župni cerkvi v Zgornjem Logatcu so vlomili pred kratkim neznani tatovi v tabernakelj, iz katerega so odnesli 16 hostij in korporale. Tatvino je izvršil najbrže neki gluhočen in slaboumen človek, ki je malo prej po vasi prosjačil in katerega so ljudje videli malo časa pred izvršeno tatvino stati pred cerkvijo. Mož je okrog 40 let star in ima pri sebi neko pisanje, s katerega je razvidno, da je pri neki nesreči zgubil govorico in sluh.

Tatinski najemnik. Samski tudar Franc Kolar iz Idrije je bil v zadnjem času na hrani in stanovanju pri nekem posestniku v Zagorju. Dne 22. t. m. je ukradel svojemu gospodarju iz zaprte omare za obleko 70 kron. Ko ga je orožništvo aretiralo, je tat svoje dejanje priznal. Pri njem so našli še 65 K. Kolarja je orožništvo izročilo sodišču.

Tatvina. Davčnemu upravitelju Josipu Ahlinu iz Kranja je neznan tat pred kratkim ukradel iz nezaklenjene sobe usnjato denarnico z 232 kronami. Za tatoma manjka vsaka sled.

Aretacija potepuha. Predvečrajšnjem je aretiralo orožništvo v Šent Vidu zaradi vlačuganja nekoga moža, ki se ni mogel izkazati, kdo da je in ki je pravil, da se imenuje Etorji Macherl, da je 22 let star, da je samski delavec, doma iz Vicco Moscano iz Italije in da je svoje dokumente izgubil na vandrangu. Aretiranec govori samo italijansko.

Ljubljana.

Zopet soglasno je bil po poročilu »Slovenca« imenovan sodrški Bartol za dež. kmet. nadzornika. Bartol je postal naenkrat strokovnjak v stroki, ki je zaradi nje prišel v konkurz. Bartol nima te vrste šol. In vendar je bil imenovan — soglasno?

»Slovenec« se v soboto jezi, da je bila na neki hiši papeževa zastava. Tako mu ni nikakor ustreženo; če ni bilo zastav, se jezi, če so bile — pa tudi. »Slovenec« je res težko uščeki.

Čuki so vse vojaške slamiče, na katerih so ležali za časa katoliškega shoda, tako ponesnažili, da morajo vse dobro oprati in desinficirati, predno jih bodo mogli zopet porabljati. Vojaški krogi v Ljubljani so radi tega zelo indignirani. Čuki pa menda čisto nič, ker so samo pokazali svojo pravo naravo. »Slovenec« bo, seveda še naprej povzdigoval svoje nočne ptice v deveta nebesa kot vzorjante, cyet slovenske mladine id. se imajo res s čim ponajši klerikalci!

Dve tatitci sta se skrivali med mariniranimi, ki so prišle na katoliški shod, kajti v neki hiši v Trnovem je izginilo nekaj kron in še par drugih stvari z dvema udeleženkama, ki sta bili tam nastanjeni.

Deželni uradnik Paulin - koritar. To fante vam je hodilo v Srazredno šolo na Grabnu in potem pa še obiskovalo Mahrovo. Po teh študijah je bil sprejet k banki »Slaviji«. Tam seveda kot mlad fant, brez vsake nadaljnjše prakse ni mogel imeti takoj v začetku tako velike plače, kakor kak izkušen uradnik. Ali kako mogočnost in noblesa; je že takrat obdajala tega človeka, to si ne morete misliti. Hodil je v fraku, glave rokadice na rokah in z visokim cilindrom na glavi. Pozdravil ni niti še bolj starih in izkušenih gospodov, ker je mislil, da morajo oni pozdraviti njegovo visokost. Takrat si je to fante nabavilo tudi sokolski krol in je hodil v »Sokola«. Bil je torej navidezno naprednjak. Hudomušneži so se večkrat iz njega norčevali s tem, da so govorili, da so ga morali nesti, na prvi vojaški nabor v nahrbtnem košu, da se ni zgubil med drugimi fanti. Pri banki »Slaviji« je dobil še potem tisto izobrazbo, katero ima sedaj in takoj so mu začela dišati

korita (kakor os. med.) Prevelil se je iz navideznega naprednjaka v klerikalca in to samo radi korita, ako bi mu kje boljše kazalo. Takoj je zopet barvo izpremenil. Klerikalcem bi pa svetovali, da ga takoj pridolijo k čukom, kjer drugje ga najbrže ne morejo porabiti. Kjer pa ta pikolo - možič ne zna marširati, naj se ga prideli h čukarski kavaleriji. Kroj ima že sam, na čepico kozji rep, v roke brezovo metljo. To bo de potem ponos vseh čukov, katerega se lahko po potrebi v ajdo postavi. Kaj ne da je to prav koritar? (Sliši se, da ima Paulin še vedno spravljen sokolski krol, za slučaj, da se časi izpreme.)

V zadevi g. Jeana Schreya, pekarskega mojstra v Ljubljani popraviti nam je našo večrajšjo notico radi volitve provizoričnega predsednika trgovske in obrtne zbornice, toliko, da so Schreya volili tudi klerikalni člani te zbornice. Dočim so klerikalci oddali pri volitvi predsednika Kneza prazne listke in so volili mesto za podpredsednika določenega Pammerja svojega pristaša Kregarja, katerega naprednjaki niso mogli več voliti — radi njegovih volilnih manipulacij, je bil edini Schrey soglasno, torej tudi s klerikalnimi glasovi izvoljen. Čutil se je vsled tega klerikalnega zaupanja toliko počaščenega, da se je šel s zarečim obrazom na demonstrativen način zahvaljevati monštrancarju Kregarju in mu roki stiskal, dočim je smatral volilce iz napredne večine, da so se svojo proketo dolžnost storili. Mi, ki smo to iz galerije opazovali, zdela se nam je ta enoglasna volitev in stiskanje rok poštenjaku Kregarju dokaj čudna in sumljiva. Sedaj razumevamo. Klerikalci poznajo že svoje tiče. Oj blagoslovljena papeška zastava, ti si nam odprla oči. — Mož ima menda tudi strašne bolečine po križu. Pri tem tudi dobro računa. Klerikalna vlada — sedaj manjka le še priporočila klerikalnih mogotcev in odlikovanje ne more izostati. Že pred par leti se je v neki kavarni izrazil, da če kdo iz zbornice zasluži on odlikovanje, ker je nadomestoval toliko časa v preiskavi nahajajočega se Kregarja in moral dan za dnevom (bivši predsednik Lenarčič stanoval je na Vrhniki) akte podpisovati. Kaj ne zares grozno mučno delo — in vredno odlikovanja!

K notici: kričeč slučaj iz razmer v ljubljanskih policijskih prostorih, smo prejeli: Zaporji pri c. kr. policijskih stražnicah so res bolj kletem podobne, kakor pa da se porabljajo za zapore. Da se taki slučaj ne bi več dogajali, bi bilo bolj pametno, da se državna policija obrne do mestne občine, glede njenih zaporov. Kaj se rabijo sedaj mestni zapori? Stoji vse prazno. Ti so narejeni kakor velevali predpisi, in ne kakor jih rabi državna policija. Na mestnem trgu bi se nujno rabila ena stražnica, in ako bi bila ta tam, lahko bi se tudi peljalo vse aretirance tja. Seveda, da na takem odgovornem mestu, bi moral biti sposoben človek, da se ne bi takšni slučaj dogajali. Kdo je kriv smrti obesa? se vsaki povprašuje. Na vsaki stražnici je en »inspektor« in bi lahko se naredila odredba varnosti, da bi en mož včasih šel pogledat, kaj delajo ti ljudje notri in tako bi se vsak samomur v jetnišnici preprečil. Seveda bolj pazni pa so na stražnike. Ako nima rokavic na roki, je po njem. Ako so nastavili kontrolor - inšpektorje čez stražnike, naj še nastavi državna policija enega čez vse aretirance. Državna policija ima avtomobile itd. Toplika se bavi z dresiranjem psa, in eden drugi tudi. Tmu pa ta pes noče tako ubogati kakor Toplika in včasih cvili po stopnicah, do 4. nadstropja, da stranke kar ušesa maše. Sprejeli so tudi na policiji iz Dunaja celo enega konja als »Reitpferd genannt.« Zdal drugega ne manjka kakor odgonski voz, ker konj menda ne bo v zabavo enim, ampak bo tudi prevažal aretirance skraja v kraj.

15letnica. Abiturientinje in abiturienti ljubljanskega učiteljskega iz leta 1898, obhajajo letos svojo 15letnico dne 4. septembra na Bledu. Ob 9.42. uri jutraj se snidejo na Dobravi in gredo peš skozi Vintgar na Bled. Tu je ob 1. uri popoldne v hotelu »Triglav« skupni obed. Po obedu je skupni izlet na blejski grad, potem vožnja po jezeru itd. Ob neugodnem vremenu izostane izlet na Vintgar; udeleženci se peljejo naravnost na Bled. Nadejajo se, da se udeležijo sestanka vsi tovariši in tovarišice, ključje na veselo snidenje sklicatelji.

Ilirija II. Kranj = 0:2. Včeraj je nastopilo drugo moštvo Ilirije proti kombiniranemu gorenjskemu moštvu. Naše drugo moštvo je opetovano pokazalo svoje zmožnosti in tudi včeraj se je videlo, da se zna v odločilnih trenutkih krepko držati. Zato je doseglo uspeh. Kranjsko moštvo je imelo vse splošne hibe vsakega kombiniranega moštva namreč bilo je brez kombinacije. Zato ni moglo doseči zmage. V prvi polovici

se je kazal boj precej enak na obeh straneh — na obeh straneh so se delale iste napake. Polovica je bila 2:2. Po premoru so imeli Kranjčani najboljšo voljo pridobiti zmago za se. Toda kmalu se je pokazalo, da so vse nade zaman. V 18. minutah so padli štirje goli. To gostom ni bilo posebno po volji. Zaradi četrtega gola je nastal spor — vsled česar je sodnik dr. Berce pred koncem igre zaključil. Nadaljna igra bi najbrže itak ne bila nudila nič zanimivega. Veselilo nas je, da smo videli na igrišču zopet dvojce domačih moštev. Pričakujemo novih domačih tekem.

Zemljevid slovenskega ozemlja in slovensko dijaštvo. Sredi septembra bo končano korekturno delo na zemljevidu slovenskega ozemlja, ki ga izda »Matica Slovenska«. Dijački, ki bivajo zdaj na počitnicah, bi mogli pregledati izdelek, vsak za svoj domači okraj. Tisti gospodje, ki bi hoteli prevzeti kako revizijo, naj se blagovoljivo prijavijo »Matici Slovenski« v Ljubljani.

Selo pri Ljubljani. Nevaren Orazmvo konkurent se je pojavil v osebi Alojzija Kranjca, ključavničarskega pomočnika v Ljubljani. Ob času katoliškega shoda je hotel tudi on prodajati rimske odpustke in kazati papeža. Spravil se je za vojašnico 27. pešpolka in poskusil je podjetni moč svoj manever. Nasproti mu prideta dve delavki iz Kolinske tovarne in pri teh je hotel poskusiti svojo srečo. Ko sta ga deklici videli sta se odstranile in naznanile celo stvar policiji, ki si ga je zapisala v črne bukke. Nekoč je v Mostah na sredi ceste poskusil izvrševati ta posel, ker so pa le ljudje nad njim kričali je skril papeža za nekim drevesom in tam zaključil svoj intermezo. Marijine device v Mostah naj bodo vesele, kadar bo ta družba dosti številna, bodo postavili dom, kjer bodo imeli samo izvoljeni vstop. Ob času prihodnjega katoliškega shoda bo tam lahko vihrala papeževa zastava.

Kegljanje na dobitke pevskega društva »Slavce« se prične pri »Novem svetu« (Marije Terezije cesta) v soboto dne 30. avgusta in traja do 8. ozir. 14. septembra. Kegljanje se bode vsako soboto od 8. do 12. ure zvečer in vsako nedeljo in praznik od 9. do 12. ure dopolne in od 2. ure popoldne do 9. zvečer. Dobitki so: I. dobitek 40 K, II. dobitek 20 K, III. dobitek 10 K, IV. dobitek 5 K, V. dobitek 5 K (za največ keglov), VI. dobitek šaljev (za največkrat vseh devet). Serija 3 lučajev velja 20 vin. Kegljanje se zaključuje dne 8. septembra (v slučaju slabega vremena pa 14. septembra (z vrtno pevsko veselico s prosto vstopnino, katere začetek je ob 4. popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

Na rujav žebelj je stopil Franc Brgant iz Glinca. Noga mu je začela tako sumljivo otekati, da so ga morali dati v bolnico.

Z glavo v kup črepij. Dve leti stara Rahne Francka je stikovala ob ljubljanih strugi. Medtem je pa padla z glavo na kup steklovine in se po glavi obrezala.

V soboto, dne 6., 7., 8. in 9. t. m. se bode predvajal v Kino - »Idealu« film

„Zaročenca“

po slovitom literarnem romanu Aleksandra Manzoni. Predstave ob 3., 5., 7. in 9., v nedeljo ob pol 11. dopolndne.

Trst.

Politično društvo »Edinost« sklicuje za danes, to je za ponedeljek prvega septembra, veliki shod v veliki dvorani »Narodnega doma«. Gre se zaradi namestitvene odredbe, da se odpustijo vsi regnikoli iz magistratne službe. Delavci! Ta shod je za vas velikega pomena; udeležite se ga v velikem številu. Začetek shoda ob 8. zvečer.

Vagabund je hotel postati. Karl Virawsky, delavec iz Libokovica v Gačici, je čital rad knjige. Med drugimi je čital tudi Maksima Gorkega. Nu, njegove sugestivne slike vagabundskega življenja, so tako uplivate na Virawskega, da je mislil, prava sreča jen samo v takšnem življenju. Zato je odšel po svetu. . . . S trdo skorjo kruha se je moral zadovoljiti po cele dneve. Začetkoma pač ni občutil tiste lepote, ki jo opisuje Gorki v svojih spisih. Bil je lačen in truden, a čital je dalje knjige in počasi se je privajal vagabundskemu življenju. Tudi njegovo srce se je jelo širiti. Poln občutkov je vsrkaval vase vso opojnost — užival je, ko je spal tam zunaj na prostem, daleč proč od zakajenih mest, daleč proč od ljudi. Skratka, vzljubil je tako življenje, čutil se je močnega — mogočnega. Začel je tudi pisati verzce; med prvimi je napisal tudi pesem: »Kralj vagabundov«. V tej pesmi in tudi v drugih novelah opisuje svoje vagabundsko življenje. — V zadnjem času je prišel Virawski na otok Korfu, Tu

je živel dalje svoje vagabundsko življenje. Oblasti ni bilo prav in so ga aretirali. Mladenč je proti temu protestiral. »Nobenega nisem ubil, ne okradel, nobenemu nisem storil nič žalega, torej pustite me tudi vi pri miru; pustite me, naj živim svobodno kakor živijo ptice tam zunaj v naravi; nikomur ne priželim nič žalega!« Oblasti se ni zmenila za njegove lepe besede, temveč izročila ga je avstrijskemu konzulatu. Mladenč ima 22 let, pa ni še šel k naboru. Konzulat ga je dal prepeljati na Lloydovem parniku »Praga« v naše mesto. Moral bo iti k vojakom. Ah, kakšen kontrast — disciplina pri vojakih in njegovo prosto življenje!

V zaporu je bila trup. Nedavno je bila aretirana neka služkinja Ivanka A. Stanovala je v Škedenju. — Snoči ob 7. uri je telefoniral paznik v zaporu a zdravniško postajo po zdravniškem. Ivanka A. se je bila namreč zastupila. Izpila je precejšnjo mero fenikalne kisline. Zdravnik ji je izprl takoj želodec ter jo je dal prepeljati v mestno bolnišnico. Mladenka je precej slaba, ali vendarle je upati, dao stane pri življenju. — Čudno je pri tem to, kako je dobila nesrečnica v ječi trup. S seboj ga ni mogla nesti, ko so jo vendarle pregledali. O tem se bo še razpravljalo.

Oh belem dnevu ukradli trgovino. Tatvina se je izvršila v ulici Donato Bramante št. 2. Gospodar trgovine prašičjega mesa, gospod Jakob Bighi, stanuje v isti hiši, kjer ima tudi trgovino. Bilo je nekaj čez poldne. Gospodar je zaprl prodajalno s ključem ter odšel kositi. Kmalu na to, ob 2. uri 30 minut, je šla sedemletna deklica na ulico in je ugledala vrata njihove prodajalne odprta. Takoj je šla poklicat starše. Ti so takoj spoznali, da so trgovino obiskali tatovi. Odprli so tudi blagajno, iz katere so ukradli okoli 60 kron. Če bi odprli še drugi predalček, bi dobili v njem ogromno svoto približno 1500 kron. — V prodajalno so udrli tatovi z vitrihi. — Čudno pa je, da tatovi niso opazili policaj. Teh je na tej ulici navadno dosti; ali je že tako, da kadar se jih potrebuje, jih ni.

K popravi g. Jakliča pojasnjemo sledeče: Zadržal nam je poslal g. Jaklič nekak članek, ki pa ga nismo priobčili, ker se nam ni zdelo potrebno zaradi osebnosti motiti delo organizacije. Par dni pozneje je prišel k nam g. Jaklič in je po svoji maniri zahteval, da stvar priobčimo. Ker mu nismo mogli ugoditi, je rekel, da pojde k »Slovincu«, v čemur mu nismo ugovarjali. Opozorili pa smo ga, da ima prosto pot po § 19. G. Jaklič pa je rekel, da n. § 19. nič ne da — kljub temu se je g. Jaklič poslužil § 19. (poslal je ta popravek in iz njega lahko vsak vidi, kakšno ceno ima.

V Ogrambo. V današnjem popravku po § 19. tisk. zak. se govori o protinarodnem delu g. Mraka in sicer v dobi, ko je g. Mrak bil voditelj in organizator srednješolske narodn-radikalne mladine. G. Mrak se seveda ne bo zagovarjal proti tem očitkom, zato naj mi dovolj, da napišem par besed v njegovo obrambo, jaz, ki sem takrat z njim vred delal in organiziral narodno radikalno srednješolsko mladino. Že dejstvo samo, da je g. Mrak delal v smislu narodn-radikalnega programa izključuje in pobija vse očitke o protinarodnem delu. Narodno - radikalne organizacije so bile torišče vseh onih mladih postrtovalnih fantov, ki so bili proči od narodnega čuta in ki so si bili pripravljeni za svoje narodno - radikalno prepričanje kaj žrtvovati. In te žrtve relativno niso bile majhne in posledice čuti marsikateri; tudi g. Mrak, ki je vsled svojega narodn-radikalnega prepričanja in dela moral zapustiti beljaško nemško gimnazijo, kjer mu je bil obstoj ravno vsled narodnostnega prepričanja one mogočen. Prišel je v Ljubljano, je živel v veliki bedi in mu vsled tega in pa vsled preintenzivnega dela v narodno - radikalnih organizacijah, ni bilo, mogoče svojih srednješolskih študij redno nadaljevati. Njegov idealizem, njegovo narodno delo ga je oviralo, in narodno delovanje na Korškem mu je takorekoč zaprlo pot v njegovo rojstvo vas in rojstno hišo, da se izogne Nemcem in nemškutarjem. — Vse te žrtve je g. Mrak doprinesel, in posledice čuti še sedaj in pravzaprav: šele sedaj. Koliko je v ožgled teh dejstev vedno očitano, da je delal protinarodno: to bralcu ne bo težko presoditi. — Ti, Vekoslav, mi pa oprosti, da sem zares govoril te besede v Tvojo obrambo in Ti zbudil bridke spomine. Nisem mogel prenašati teh očitkov, ko te poznam kot vzornega delavca v narodno - radikalnih organizacijah od vseh njihovih začetkov, ki segajo tja v leto 1906.

Dr. Krivic.

Pošljite naročnino, ako je še niste!

Nebeško pismo.

Spoštovanim odkriteljem mojega spomenika.

V nebesih 29. avgusta l. 1913.

Cenjeni gospod urednik! Ni bila dosedaj navada, da se oglasi pri odkritju spomenika tudi tisti, kateremu se spomenik postavi. Pa ker sem se že za časa svojega življenja in še najbolj sedaj po odkritju mojega spomenika prepričal, da bi bilo dobro, da se s to staro tradicijo enkrat neha, in da pride tudi tisti do besede, ki je pravzaprav glavna oseba in najbolj prizadet, zato Vas prosim, blagovolite javnosti priobčiti to moje pismo.

Nisem mogel zasledovati vseh priprav zadnjega tedna, ker smo morali imeti na višji ukaz vsa okna, ki kažejo proti naši ljubi slovenski domovini ta teden gostjo zastirta. Stopil sem v četrtek jutraj na Zale, kraj mojega zakritega spomenika in čakal. Zlato solnce se je upiralo v skalnate grebene planin in vsa ravan se je topila v svezem jutranjem zduhu. Ljubi Kamnik je bil ves v zastavah, tokrat izjemoma samo slovenskih. Postajalo mi je nekako človeško toplo in zasanjal sem se v to divno lepo pokrajinsko sliko. Nakrat me vzdrami množica, ki se je zbrala pred menoj in neki gospod se je pripravljal, da govori. Iskrena hvala mu; povedal je nekaj odstavkov iz mojega življenja in me orisal nekako tako, kakor se spominjam, da so nam v nižji gimnaziji za mojih časov orisali kakega slovenskega pesnika. Gospoda, vsi ki ste me poznali, veste, da nisem bil častilakomen človek, ampak da sem bil človek, ki je iskal resnice. A žal, ni bilo slišati iz ust govornikov; skrbno so se je izogibali, ker bi poslala obtožiteljica one družbe, katere člani in zastopniki so se zbrali najbliže mojemu grobu. Ne polje več topla človeška kri po meni in tam, kjer sem jaz, ni več človeških slabosti, ni strank in ne strankarskih strasti, le večna resnica vlada nad nami. Ona je edina nit, ki veže nas z zemljani. In menda zato sem jo pogrešal tem bolj.

Ne zadostuje, če govornik suho pribeje, da je Medved trpel duševno bol in da je bil duševno razdvojen, kar se zrcali v njegovih pesmih. Moj Bog, jaz vendar nisem prišel s duševno boljo že na svet in moja otroška duša še ni bila razdvojena, ko me je mati položila v zibel. Ne zadostuje, če se pribeje, da je Medved občutil hud udarec, ker mu ni »bilo dano« študije nadaljevati. Zakaj ne poveste, da je bil katoliški škof tisti, ki mi je to zabranil in s kakimi besedami me je odpravil. Zakaj ne poveste resnice, kaj je bilo vzrok tistemu »romanju« po slovenskih fahar, zakaj ne poveste, kaj je bil vzrok »da sem dušo iskal«.

Ali se nasilstvo, laž, hudobija, svetoholnost ugonobi s tem, da se jih zamolči?

In drugi govornik naglašajo mojo vero. Gospoda, res, bil sem veren, zelo varen; nisem pa imel one suhe in sterilne vere, ki se oprijemlje dogmatičnih stavkov in misli, da je s tem zadostila sebi. Nisil sem v sebi živo, oživljajočo vero, ono vero, ki mi je bila tolažnica in vodnica, vero človekoljubja in bratoljubja, vero v svojega neskončno dobrotljivega Boga, ki odpušča vse človeške slabosti, če ima človek le resno voljo in stremeljenje po resnici, pravici in bratoljubju. Iskal sem te čednosti, našel sem jih redkokodaj, najmanj pa tam, kjer jo imajo zmiraj na ustah — in duhovniška obleka mi je postajala težka. Nadel si slavnosti popolnoma strankarsko lice, akoravno je bilo to mogoče proti želji in proti intenciji odbora. Gospoda, jaz nisem bil strankar in najmanj klerikalec. Zakaj izkoriščate moje ime v strankarske namene? — Postalo je nekako hladno okoli mene. Ali ni toplega človeškega srca tu? O pač, zagledal sem druge znane obraze stvojecev in prijateljev in še ob strani stvoječih častilcev, ki jih je gnalo srce, da so prišli k meni. In to mrzloti je občutil menda moj dragi prijatelj Finžgar in s par toplimi srčnimi besedami rešil situacijo. Odšel sem. V nebesih mi pride nasproti smehljave Gregorčič, kateremu sem se potožil — smehljaj se je in rekel »Medved, naj ti bo vedro lice, meni se je ravno tako godilo« in Aškerc, ki je pristopil s Trubarjem, je z lahkim nasmehom dejal proti njemu »Vidiš, midva sva se jih otresla že na zemlji, imava pa zato sedaj mir.«

Gospod urednik! Pisal sem vam to, ne samo, da razjasnim javnosti odkritje mojega spomenika, da pripomorem resnici, hčerki božji, do veljave, ampak tudi, da mogoče obvarjem kakega bodočega človeka trpina in slovenskega pesnika ob odkritju njegovega spomenika neprijetnih trenutkov. Z odličnim spoštovanjem Anton Medved, bivši človek in duhovnik, sedaj slovenski pesnik

Umor avstrijskega konzularnega tajnika.

V Briskovškem jezeru pri Frankobrodu ob Meni najdeno truplo avstrijskega konzularnega tajnika Gron Wadmayerja je strašno razmesarjeno. Na desnem senci je rana od revolverskega strela, ki ima vzbuditi domnevanje o samomoru. Desna stran brk je čisto izravana. Žepi so napolnjeni s kamenjem in z železnimi kosci. Gron-Wadmayer je bil pri konzulatu v Novem Jorku.

Umor — akt maščevanja.

Gran-Wadmayer je bil preje uslužben pri generalnem konzulatu v Varšavi. Tam je pa denunciral — kakor se pripoveduje — poljske patriote, ki so bili na podlagi denunciacije utaknjeni v zapor. Vsled tega so ga začeli zasledovati poljski revolucionarji, katerim se je hotel ogniti s tem, da se je dal prestaviti v Ameriko.

Kje se je izvršil umor?

Sodi se, da se je umor izvršil na progi med Frankobrodom in Finkenherdom v brzovlaku, od koder so morilci vrgli truplo s prtljago vred ven ob progo. Nato so izstopili na prihodnji štaciji in se odpeljali nazaj, poiskali truplo, ga oropali in vrgli v jezero.

Na sledu.

Okolnost, da so bili žepi napolnjeni z železnimi kosci, daje slutiti, da so umor izvršili trije možje, ki so bili pred desetimi dnevi opaženi, ko so nesli zelo težak kovčeg. Nekateri tudi trdijo, da se je umor izvršil v neki ožini pri jezeru, kjer so bili najdeni sumljivi predmeti.

Umor je na vsak način zelo tajinstven.

Čuden roman.

Dama s črnim pajčolanom.

Zadnje mesece je budila v Budimpešti veliko pozornost dama, ki se je pojavila na ulicah vedno zavita v črn pajčolan, tako da ji ni bilo mogoče videti obraza. Bila je krasne, vitke postave in je s svojim pokritim obrazom tembolj budila radovednost.

Mladenč in kavalirji

so jo zasledovali na vseh njenih potih in se ji bližali, toda ona se ni spuščala v pogovor kljub temu, da je včasih pozno zvečer ostala zunaj na ulici. Njenega obraza ni nihče videl, le njene žareče oči so sijale skozi kopreno.

Zagonetna ženska je mladino vedno bolj vabila za seboj. Po mestu so krožile o nji razne skrivnostne govorice. Nastali so celi romani, ki so se sukali okoli njenega črnega pajčolana.

Prvi zmagovalce.

Nekega večera je nagovoril neznan damo prostovoljec Walch. Mladenč se je tako zaljubil v to žensko, da je pozabil na vse! In res: on je bil prvi, s katerim se je spustila v pogovor. Drugi dan sta se sestala.

Ljubezen in denar.

Za sestanek je rabil prostovoljec denarja — in ker ga ni imel, ga je yzel v vojnem uradu. Popoludne se je sešel z damo, ki mu je doydajala, da bosta govorila v temni sobi in da bo ona imela cel čas prikrit obraz.

Tako sta se prostovoljec in zagonetna tujka večkrat sestala — in vojak — prostovoljec je jemal denar v uradu. Svota je narastla že na 180 K.

Smrt iz ljubezni.

V uradu so prišli temu na sled in so zahtevali, da prostovoljec denar povrne. On pa ni imel denarja — in je zvečer vse zaupal svoji oboževani neznanici. Ona pa ga je pregovorila, da naj skupaj umrjeta. Kupila sta kloroforma, odšla sta v hotel — in ker ni bil kloroform dovolj, sta si prerezala žile. Zjutraj ju je sobarica našla v krvi.

Razkrita skrivnost.

Mrtva dama je imela še vedno s črno kopreno zakrit obraz. Ko so ji obraz razkrili — so videli, da je brez nosa. Bil je strašen pogled. S tem je bil roman končan.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

DEMENTI.

Belgrad, 31. avgusta. Srbski tiskovni urad: Vse vesti o konferenci Pašića z Berchtoldom ne odgovarjajo resnici. Napačne so tudi vesti o posetu kralja Petra na Dunaju.

Belgrad, 31. avgusta. Srbski tiskovni urad: Vesti o odstopu ministrskega predsednika Pašića niso resnične. Pašić natopi dvomesečni dopust, ki ga prebije v Marijanskih toplicah in še kje drugod.

Belgrad, 31. avgusta. Kralj Peter in prestolonaslednik Aleksander se podasta jutri v Ribarsko banjo. Prestolonaslednik se čez nekaj časa poda v francosko riviero.

BOLGARIJA SE VEDNO UPA NA — ZAPLETJAJE.

Sofija, 31. avgusta. V bolgarskih političnih krogih še vedno upajo, da pride do revizije buhareškega miru in da se revizija izvrši na široki podlagi.

DRINOPOLJSKO VPRAŠANJE.

Dunaj, 31. avgusta. (Kakor znano, je ministrski in kronski svet v Sofiji sklenil, pričeti z direktnimi pogajanj s Porto.) Direktna pogajanja začena s Turčijo Bolgarija na resen nasvet Rusije.

S FINANČNIM BOJKOTOM NI NIČ.

London, 31. avgusta. Reuter poroča: Vesti, da bi bile vse velesile v principu pristale na finančni bojkot Turčije, da lo prisilijo k odstopu Drinopolja, so brez vsake podlage. Res je predlagala Rusija finančni bojkot, toda ni se še nič odločilnega sklenilo. Poudarjati je pa, da Anglija ne bo pri tem sodelovala.

BOJI MED TURKI IN BOLGARI.

Carigrad, 31. avgusta. V okolici Kirdžali so se vršili boji med Turki in Bolgari. Bolgari so imeli 160 mrtvih in mnogo ranjenih. Turki seveda le enega mrtvega.

GRŠKO BRODOVJE SE POVEČA.

Atene, 31. avgusta. Grško brodogradnja, ki ima služiti trgovini, se pomnoži za deset novih velikih parnikov, ki so že v delu na Angleškem.

CARNEGIJEVA KOMISIJA.

Atene, 31. avgusta. Tudi atenska vlada je zahtevala, da se vpo-kliče mesto očitega bolgarofila Milukova v komisijo za preiskavo balkanskih grozovitosti kdo drugi. Ker so se člani komisije izrekli z Milukovim solidarni, je komisija postala brezuspešna.

SRBSKE ARMADE.

Belgrad, 31. avgusta. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevu«.) Na novem srbskem ozemlju je ustanovljeno — kakor je bilo že poročano — pet novih divizij, in sicer: vardarska (Skoplje), kosovska (Priština), bregalniška (Štip), bitoljska (Bitolj) in ibarska (Novi Pazar). Poveljniki so naslednji: vardarske divizije Danjan Popović, kosovske Steva Milovanović, bregalniške Milovan Nedić, bitoljske Voja Živanović in ibarske Dragutin Milutinović. Vsi ti poveljniki novih divizij so mlajši ljudje, nobeden še ni dosegel starosti 45 let, ali vsi so se odlikovali v vojni. Ker ima vsaka divizija po štiri pešpolke, pomeni, da se ustanovi na novem ozemlju 20 pešpolkov in temu številu odgovarjajoči artiljerijski in konjeniški polki ter tehnične in druge čete.

Ker se ustanovi tudi na starem ozemlju nekaj novih divizij (do sedaj jih je bilo pet in ena konjeniška), bo imela Srbija v bodoče v mirnem času okoli 50. v vojnem času pa okoli 100 pešpolkov! Posebna pozornost se bo posvečala tudi v bodoče artiljeriji, ki se je v vojni s Turčijo in Bolgarsko tako sijajno obnesla in dobila svetovni sloves. V to svrhu se kupi na Francoskem večje število novih topov, porabili so pa tudi turški brzostrelni topovi, ki so jih Srbi dobili v vojni — okoli 300 — in ki po kvaliteti ne zaostajajo za srbskimi. Tako bo Srbija lahko v par letih postavila na bojno polje okoli pol milijona bojevnikov!

Belgrad, 31. avgusta. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevu«.) Ko so hotele srbske čete zapustiti bolgarsko mesto Belogradčik, so sami meščani prosili srbskega poveljnika, da pustí v mestu posadko, ki bi vzdrževala red, dokler ne pride bolgarsko uradništvo. Poveljnik tej prošnji ni mogel ugoditi, ker je dobil nalog, da se mora vrniti in je svetoval meščanom, naj sami sestavijo četo, ki bi vzdrževala red.

Srbske čete so odkorakale iz mesta zgodaj jutraj in vse meščanstvo jih je sprejelo izven mesta. Meščani so se zahvaljevali poveljniku na lepem postopanju srbskega vojaštva s prebivalstvom in je metalo na odhajajoče srbske čete cvetje. V imenu meščanstva se je poveljniku Stankoviču zahvalil član bolgarskega sobranja, Čiro Panov, ki ni mogel prehoviti blagega postopanja srbskega vojaštva s prebivalstvom in se končno poljubiti s poveljnikom srbskih čet.

Ta hvaležnost prebivalstva mesta Belogradčika je najbolj dementi

vseh onih laži, ki so se razširjale iz Sofije, češ, da so srbske čete grodo ravnale z bolgarskim prebivalstvom.

UPRAVA NOVIH SRBSKIH KRAJEV.

Belgrad, 31. avgusta. (Izvirno brzojavno poročilo »Dnevu«.) Takoj ko izide kraljev ukaz o aneksiji novih krajev (to se zgodi v najkrajšem času, ko bodo definitivno določene meje), izide tudi kraljev ukaz, s katerim se potrdijo vse odredbe, ki jih je dosedaj izdalo vrhovno poveljstvo, obenem bo pa tudi imenovana nova uprava, ki bo po dosedanjem načinu upravljal novi kraji. Pozneje, šele jeseni, se bo odločevalo o novi upravi zasedenih dežel.

Poslano.

Slavnemu uredništvu »Dneva« v Ljubljani.

Sklicujoč se na § 19. zakona z dne 17. decembra 1862 leta, zahtevam, da priobčite v prvi izdodci ali naslednji drugi list sledeči popravek v št. 599. »Dneva« z dne 24. t. m., priobčenega spisa pod zaglavjem »Poslano«. — »V obrambo«, na istem mestu ter z istimi črkami in sicer brezplačno. Ni res, da ni g. Mrak razen parkratnih slučajnih pogovorov nikdar osebno občeval z menoj, še manj pa mi kedaj dal povoda, da bi s sovraštvom nastopal proti njemu res pa je, da je g. Mrak kot svoječasni socialno demokratični agitator s svojim hujskanjem proti tedaj se ravno ustanavljajoči Narodni delavski organizaciji meni kot soustanavljalcu te organizacije dal mnogokrat povoda, da bi nastopal sovražno proti njemu kot sovražnik slovenskega narodnega delavstva in njegove organizacije dal mnogokrat povoda, da bi nastopal sovražno proti njemu kot sovražniku slovenskega narodnega delavstva in njegove organizacije. Ni res, da sem pred kakimi petimi leti na prav prostaki in zavraten način brahialno napadel g. Mraka in sem se imel takrat zahvaliti samo sreči, da sem ušel roki pravice; res pa je, da me je tedaj g. Mrak ovadil sodišču, češ, da sem ga napadel in telesno poškodoval, a sem bil oproščen po sodnikovih razsodbi, ne pa po sreči. Ni res, da se je ta stvar pozabila, res pa je, da se nahaja v sodnih aktih in aktih mojega tedanjega zastopnika ter dobrem spominu vseh onih, ki so bili navzoči pri onem nastopu gosp. Mraka v Rojano. Ni res, da sem mu letos, ko je prišel g. Mrak v Trst in prevzel tajništvo NDO, in ZJZ, začel ponovno kazati mojo »naklonjenost«. Ni res, da sem ga brez najmanjšega povoda, ko se je g. Mrak mirno pogovarjal s svojimi prijatelji, v gostilni NDO, pobalinsko napadel ni ga obkledal s prav duhtečimi cvetkami svoje fantazije in mu poleg tega grozil s ponovnim brahialnim napadom. Nasprotno je resnica, da ob prihodu g. Mraka v Trst nisem začel kazati njemu »naklonjenosti« temveč sem kot tedanji podpredsednik ZJZ, odločno nasprotoval sprejetju g. Mraka za tajnika ZJZ, zaradi njegovih prejšnjih protinarodnih hujskanj. Nadalje je res, da sem jaz mirno govoril s svojim prijateljem v gostilni NDO, in se je g. Mrak nepokličan začel vmešavati v naš pogovor, nakar ga nisem napadel, še manj pa pobalinsko napadel, temveč ga le odločno zavrnil.

Ni res, da je g. Mrak proti meni vložil tožbo, da me pouči, da tudi meni ni vse dovoljeno; res pa je, da jo je vložil zato, kakor se je ponovno izrazil, da bi me uničil. Ni res, da sem začel zasledovati g. Mraka po shodih, da sem prišel na protestni shod v Gorici samo z namenom, da bi tamkaj g. Mraku kot glavnemu govorniku napravil škandal, res pa je, da zahajam na shode, ker imam za to pravico kot svobodni avstrijski državljani in sem se udeležil protestnega shoda v Gorici, ne da bi napravil g. Mraku škandal, temveč ker sem kot slovenski železničar to smatral za svojo dolžnost; zato tudi ni res, da bi me bili držali kakizaupniki nazaj, da ne bi kompromitiral cele protestne akcije.

Ni res, da sem tudi prišel na slavnost v Ljubljano in tam začel med Mrakovim govorom hujskati ljudi ter g. Mraka žaliti, in ni res, da g. Mrak ni imel pred menoj miru; res pa je, da sem bil sploh proti vsemu govorom, ker niso bili na sporedu, da nisem niti besedice govoril z g. Mrakom in sem ga popolnoma pustil v miru. Ni res, da mi g. Mrak ni nikdar nič žalega storil; res pa je, da mi je storil dosti žalega, ko me je obdolžil, pred 5 leti prestopka telesne poškodbe in me tiral pred sodišče in zahteval mojo obsodbo.

Ni res, da me je g. Mrak dal obsoditi; res pa je, da razsodba na njegovo tožbo vsled priziva ni pravo-močna. Ni res, da sem med obravnavo in po obravnavi ponovno žalil

z. Mraka; res pa je, da je sodnik sam konstatiral, da moje besede niso bile žaljive. Ni res, da je g. Mrak hotel potrpeti in stavil le pogoj, naj ga jaz vendar enkrat pustim pri miru; res pa je, da ni hotel sprejeti mojega preklica pred sodiščem, temveč je stavil kot pogoj, da podam izjavo v »Edinosti«, »Dnevnu« in »Slov. Narod«, po končani razpravi pa, da oni plačajo eventualno mi prisojeno globo, če umaknem moji tožbi proti njemu in g. Ivanu Škerjancu.

Konečno ni res, da se mi je dajalo zmerom preveč potu, res pa je da mi ni nihče dajal nikdar potu; res je le, da se je po poštenih ljudeh upoštevalo moje dolgoletno delovanje na narodnem polju.

Trst, dne 29. avgusta 1913,

Janez Jaklič,

bivši podpredsednik ZJZ.

Odgovorni urednik Radivoj Korenč.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Tržaške Slovence

opozarjamo, da se prodaja v Trstu dnevnik »DAN« v sledečih tobakarnah:

ZELEZNIK, Sv. Ivan.
TROGAR, ulica Giulia.
BONORA, ulica Stadion.
TREVISAN, ulica Fontana.
STANIČ, ulica Molinpicolo.
SEKOVAR, ulica Kaserma.
BAJC, ulica Gega.
LAVRENCIČ, trg Kaserma.
MOŽE, ulica Miramar.
HREŠČAK, ulica Belvedere.
ARTOŠ, ulica Belvedere.
KICHEL, Rojan.
GERŽINA, Rojan.
VIVODA, Rojan.
BENUSI, Greta.
HRAST, ulica Poste.
BILLAN, ulica Cavana.
RAUNACHER, ulica Campo Marzlo.
RAUTINGER, ulica Riva Grumula.
PIPAN, ulica Ponte dela Fabra.
BEVK, trg Goldoni.
SCHERMIN, ulica Bariera.
PELISAN, ulica Bariera.
BEDENJ, ulica Madonina.
BELLO, ulica V. Bernini.
GRAMATICOPULO, trg Bariera.
PAPIČ, ulica Sete Fontane.
MURARO, ulica Sete Fontane.
BRUNA, ulica Rivo.
RONČELJ, ulica S. Marco.
SEGULIN, ulica Industria.
ZIDAR, Rocol.
SCHIMPF, državni kolodvor.
SCHMELZER, juž. kolodvor.
KAVČIČ, Sv. Križ pri Trstu.

Spominjajte se družbe
sv. Cirila in Metoda.

v Ljubljani

vabi svoje članstvo na sestanek, ki bo v torek dne 2. septembra t. l. ob pol 9. uri zvečer v restavraciji »Zlatorog«. Razgovor o udeležbi odseka k zletu na Vrhniko bratske Ljubljanske sokolske župe.

Odbor.

Kupujte »Dan«.

»Dan« je edini slovenski neodvisni politični dnevnik.

»Dan« je najbolje informiran slov. dnevnik.

»Dan« je edini slovenski dnevnik, ki izhaja tudi ob nedeljah in praznikih.

»Dan« je najodločnejši neodvisni jutranji list.

»Dan« je najcenejši napr. dnevnik; posamezni izvodi po 6 vinarjev, s pošto mesečno le K 170.

»Dan« je razširjen v najširših ljudskih slojih, ker ga vsakdo rad čita in je zato jako uspešno oglaševanje v njem.

»Dan« prinaša zanimive in znamenite zgodovinske romane.

»Dan« prinaša znamenite sodobne politične karikature.

»Dan« je odločen zagovornik vseh zatiranih.

Sirite »Dan« med ljudstvom.

Gramofonske plošče

Plošče preje K 4—, sedaj samo K 1-95.

Velikanska zaloga gramofonov! Zahtevajte cenike.

K 1-95 K

25 cm velike, dvostranske, priznane najboljše znamke prodajam radi velike zaloge pod last. ceno

Fr. P. Nežec,
Ljubljana, Stari trg št. 9.

Tržne cene v Ljubljani.

Tedensko poročilo od 22. avg. do 29. avg.

		Cene v kronah	
		od	do
1 kg govej. mesa I. vrste	180	2—	—
1 kg govej. mesa II. vrste	160	180	—
1 kg govej. mesa III. vrste	150	170	—
1 telečjega mesa	180	2—	—
1 prašičj. mesa (sveže)	2—	220	—
1 prašičj. mesa (prek)	220	240	—
1 koštrunovega mesa	140	150	—
1 masla	260	3—	—
1 masla surovega	260	280	—
1 masti prašičje	180	2—	—
1 slanine špeha (sveže)	172	192	—
1 slanine prekajene	190	2—	—
1 sala	180	192	—
1 čajnega masla	320	360	—
1 margariskega masla	2—	—	—
1 jajce	—	—	—
1 liter mleka	—	—	—
1 posnetega	—	—	—
1 sucatane sladke	—	—	—
1 kisla	—	—	—
1 kg medu	140	—	—
1 piščanec	1—	—	—
1 golob	40	—	—
1 raca	220	—	—
1 gos	360	—	—
1 puran	—	—	—
100 kg pšenične moke št. 0	3540	—	—
100 kg pšenične moke št. 1	35—	—	—
100 kg pšenične moke št. 2	3440	—	—
100 kg pšenične moke št. 3	3360	—	—
100 kg pšenične moke št. 4	3310	—	—
100 kg pšenične moke št. 5	3250	—	—
100 kg pšenične moke št. 6	3180	—	—
100 kg pšenične moke št. 7	2820	—	—
100 kg pšenične moke št. 8	1660	—	—
100 koruzne moke	24—	—	—
100 ajd. moke I. vrste	48—	—	—
100 ajd. moke II. vrste	44—	—	—
100 ržene moke	—	—	—
100 rži	—	—	—
100 ječmena	18—	—	—
100 ovsa	20—	—	—
100 ajde	25—	22—	—
100 prosa belega	—	—	—
100 navadnega	1850	—	—
100 koruze	6—	—	—
100 krompirja	2260	—	—
100 činkvartina	6—	7—	—
100 sena	4—	450	—
100 slame	550	4—	—
100 stelje	750	850	—
100 detelje	950	12—	—
Cena trdemu lesu za m ³	8—	9—	—
Cena mehkega lesu za m ³	112	130	—
Praščiki na klavnici	—	—	—

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izber
dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Prva delavnica v Ljubljani za popravila vseh vrst čevljev

Hitra in trpežna izvršitev po nizki
ceni. Prešernova ul. 9 na dvorišču.

Kavarna

odprta celo
noč.

Gostilna

Florijanska ulica št. 6.

Spominjajte se
dijaškega društva

»Domovina«

Zdravnik

za očesne, ušesne, nosne in
vratne bolezni

dr. Josip Pogačnik

ne ordinira 14 dni.

Zastonj dobi panama slamnik

kdor kupi pri meni blaga v vrednosti čez K 40—. Imam priznano ogromno zalogo kostumov, paletov, kril in bluz za dame in deklice, oblek, površnikov in klobukov za gospe in dečke, kakor tudi dežnih plaščev in pelerin

po izvanredno nizkih cenah.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Največja slovenska hranilnica!

Mestna hranilnica ljubljanska

v Ljubljani, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1912 denarnega prometa 660 milijonov kron, 42 milijonov kron vlog in 1 milijon 330 tisoč kron rezervnega zaklada.

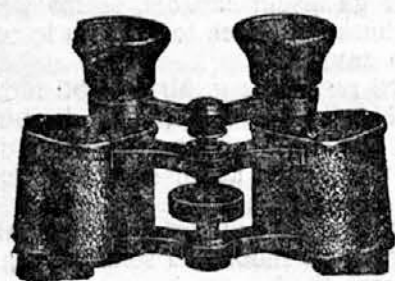
Sprejema vloge vsak delavnik. Sprejema tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov. — Vložen denar obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. — Pripisuje nevzdržene obresti vsakega pol leta h kapitalu, da se tudi obrestujejo. — Hranilnica je pupilarno varna. — V njo vlagajo c. kr. sodišča in jerobi denar mladoletnih otrok in varovancev, župnišča cerkven, občine pa občinski denar. — Hranilnica stoji pod javno kontrolo in nadzorstvom c. kr. deželne vlade. — Izključena je torej vsaka izguba vložnega denarja in to tudi za časa vojske, ker ima hranilnica denar razposojen na zemljišča.

Hranilnica posoja na zemljišča in poslopja proti 5 1/4 % obrestim in najmanj 3/4 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

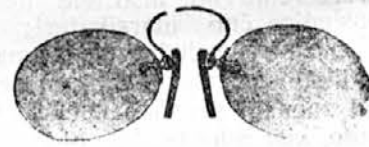
Posoja tudi na menice in vrednostne papirje.

K. JURMAN OPTIK IN ŠPECIALIST Šelenburgova ulica

Optični zavod z električnim obratom. — Aparati, poljska kukala, daljnogledi.

Za prvovrstno tehniko se jamči. — Popravila se izvršujejo v lastni delavnici.

Učiteljska tiskarna

: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 :

se priporoča slavnemu občinstvu za izvršitev vsakovrstnih tiskovin. Vsled najmodernejšje uredbe izvršuje naročila najokusnejše in v najkrajšem času. — V zalogi in razprodaji ima najnovejše izborne mladinske spise, kakor tudi vse šolske, županijske in druge tiskovine.

Litografija. Cene najnižje! Notni stavek.